

- постковідної ортостатичної тахікардії та методики визначення лабільності пульсу. Результати проведеного дослідження були узагальнені ініціативною групою студентів та використані в подальшому для доповідей на студентських науково-практичних засіданнях, що стало мотивацією для проведення подібного дизайну обстежень при вивченні інших органів та систем в курсі пропедевтики внутрішньої медицини.

Висновок. Таким чином, при засвоєнні методів обстеження терапевтичних хворих студентами педіатричного профілю, що належать до вікової категорії проміжної між підлітковим та зрілим віком, активне залучення до обстежень однолітків юнацького віку може надати реальне розуміння процесів формування серцево-судинної системи, що на сьогодні є недостатньо висвітленим у навчальних матеріалах. Такий підхід у педагогічному процесі позитивно сприймається студентами з одного боку, не створює психологічний бар'єр на перших етапах між студентом та обстежуваним, а з іншого – дозволяє близько ознайомити із особливостями реагування організму людини на перенесені захворювання.

ASPECTS OF THE PRACTICAL TRAINING OF PEDIATRIC STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF PROPEDEUTICS OF INTERNAL MEDICINE

Netiazhenko V.Z., Plienova O.M., Malchevska T.J.
National Medical University named after O.O.Bohomolets

Resume:

The thesis presents one of the pedagogical approaches to the study of the patients examination by pediatric students with the active involvement of 3rd-year students in independent mastery of the methods of cardiovascular system research.

УДК 378.6.016:005::614

MODERN DIRECTIONS OF MANAGEMENT EDUCATION FOR STUDENTS OF THE MEDICAL SPECIALTY «PEDIATRICS»

СУЧАСНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДІАТРІЯ»

Парій В.Д., Кожемякіна Т.В., Матукова Г.І.,
Матукова-Ярига Д.Г., Жила А.В., Прус Н.В.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Резюме

The relevance of educational disciplines of economic and managerial direction for students of the specialty «Pediatrics» is due to the need for students to obtain information about the peculiarities of financing medicine in Ukraine and countries around the world

and the advantages of using insurance mechanisms to ensure these processes. Mastering the offered courses gives students an opportunity to get an idea of the system of financing and management of the health care sector, which experienced a significant transformation after the start of the implementation of the medical reform.

***Ключові слова:** медична реформа, економіка охорони здоров'я, менеджмент охорони здоров'я, економічні методи, фінансування, НСЗУ.*

Вступ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я Інституту післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця викладає студентам-медикам університету навчальні дисципліни економічного та управлінського спрямування.

Для студентів спеціальності «Педіатрія» викладачами кафедри розроблений цілий комплекс вибіркового дисциплін, метою викладання яких є надання студентам знань щодо сучасного стану питань економіки, фінансування та управління в медичній галузі.

Зокрема, студентам спеціальності «Педіатрія» пропонуються для вивчення наступні дисципліни:

- Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (4 курс навчання);
- Основи підприємницької діяльності в охороні здоров'я. Профілактика та зміцнення здоров'я (4 курс навчання);
- Страхова медицина (2 курс навчання);
- Медична документація в системі E-health (2 курс навчання).

Опанування пропонованих курсів дає можливість студентам отримати уявлення про систему фінансування та управління сфери охорони здоров'я, що відчули значної трансформації після початку реформування у 2018 році.

Курс «Страхова медицина», розроблений для студентів 2 курсу, охоплює такі змістовні теми. Тема 1. Характеристика базових страхових моделей фінансування охорони здоров'я. Тема 2. Концептуальні засади застосування системи страхової медицини для фінансування сфери охорони здоров'я. Тема 3. Особливості фінансування сфери охорони в Україні, як підґрунтя для впровадження системи медичного страхування. Тема 4. Досвід впровадження медичного страхування в країнах світу. Тема 5. Порівняльний аналіз моделей медичного страхування в країнах світу. Тема 6. Проблеми та перспективи впровадження медичного страхування в Україні. Тема 7. Прогнозовані наслідки впровадження системи медичного страхування для лікарів та пацієнтів лікарень. Тема 8. Перспективи впровадження в Україні системи загальнообов'язкового медичного страхування та розвитку добровільного медичного страхування.

Таким чином, студенти отримують інформацію щодо особливостей фінансування медицини в Україні і країнах світу та перевагах, що дає застосування механізмів страхування для забезпечення цих процесів. Практична складова курсу дозволяє студентам закріпити отримувані знання шляхом розв'язання практичних та ситуативних завдань.

Курс «Медична документація в системі E-health» викладається на 2 курсі і охоплює п'ять тем. Тема 1. Значення e-health в економіці охорони здоров'я. Тема 2.

Національна електронна система охорони здоров'я. Тема 3. Сучасні реєстри ЦБД ЕСОЗ. Тема 4. Периферійний компонент ЕСОЗ та складові ЕОЗ. Тема 5. Впровадження та використання наборів інформаційних систем.

Їх вивчення дає студентам не лише уяву про те, як функціонує Національна електронна система охорони здоров'я, але й дає можливість набути практичних навичок роботи в системі, що є корисним для подальшої професійної роботи в сучасних умовах комп'ютеризації та інформатизації.

Курс «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування» викладається студентам 4 курсу і включає такі теми. Тема 1. Сутність менеджменту, його становлення та розвиток. Поняття «менеджмент» і необхідність управління організаціями. Тема 2. Середовище організацій і його дослідження. Поняття організації. Тема 3. Планування і стратегічний менеджмент. Тема 4. Сутність маркетингу та його сучасна концепція. Тема 5. Маркетингова цінова політика. Тема 6. Загальні теоретичні основи державної політики у сфері охорони здоров'я. Тема 7. Міжнародний досвід формування державної політики в галузі охорони здоров'я та можливості його адаптації в Україні. Тема 8. Світові моделі формування державної політики з охорони здоров'я та їх адаптація в умовах України.

Вивчення матеріалів курсу ознайомлює студентів із поняттями «менеджмент» і «маркетинг», навчає застосовувати інструменти менеджменту і маркетингу для забезпечення покращення своєї основної професійної діяльності та надає розуміння процесів управління, що відбуваються на рівні держави. Практичні завдання курсу покликані покращити розуміння теоретичних положень курсу та надати студентам практичних навичок їх застосування.

Курс «Основи підприємницької діяльності в охороні здоров'я. Профілактика та зміцнення здоров'я» розроблений для вивчення студентами на 4 курсі і містить такі теми.

Модуль 1. Підприємницька діяльність у сфері охорони здоров'я. Тема 1. Поняття і зміст підприємництва в галузі охорони здоров'я. Тема 2. Організація і розвиток власної справи у сфері ОЗ. Тема 3. Розробка економічного обґрунтування - бізнес-плану закладу охорони здоров'я. Тема 4. Управління новим закладом охорони здоров'я. Тема 5. Підприємницька діяльність закладу охорони здоров'я. Тема 6. Оцінка фінансового стану закладу охорони здоров'я. Тема 7. Ціна і цінова політика закладу охорони здоров'я. Тема 8. Методи економічної оцінки в сфері охорони здоров'я.

Модуль 2. Профілактика та зміцнення здоров'я. Тема 1. Методи та форми проведення санітарно-просвітницької та санітарно-виховної роботи серед населення. Тема 2. Профілактика захворювань: види, сутнісна характеристика методів профілактики. Тема 3. Диспансерний метод як основа профілактичної медицини. Тема 4. Характеристика показників захворюваності, інвалідності та смертності серед населення. Тема 5. Методика оцінки та аналіз ефективності профілактики захворюваності, інвалідності та смертності серед населення.

Таким чином, в результаті вивчення курсу, студенти-педіатри отримують знання та навички, які будуть їм корисними при започаткуванні власного бізнесу в

сфері охорони здоров'я. Курс насичений не лише теоретичними, але й практичними матеріалами, що дозволяє студентам глибше зрозуміти усі тонкощі та особливості ведення лікарями власної справи та стати успішними підприємцями в майбутньому.

Висновок

Таким чином, кафедра менеджменту охорони здоров'я докладає значних зусиль для підготовки студентів-медиків до роботи в сучасних умовах, коли ринкові механізми активно застосовуються в сфері охорони здоров'я і вимагають нових підходів для успішної професійної реалізації медика.

Конфлікт інтересів: автори повідомляють про відсутність конфлікту інтересів.

Список літератури

1. Економіка охорони здоров'я : підручник / За заг. ред. д.м.н., проф. В. Д. Парія ; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Житомир : Бук-Друк, 2021. 288 с.

2. Економічний аналіз використання ресурсів у системі охорони здоров'я : навч. посіб. / За загальною редакцією проф. В.Д.Парія. – Житомир: Полісся, 2015. 148 с.

3. Економіка охорони здоров'я : підручник / [В. Ф. Москаленко, В. В. Таран, О. П. Гульчій, Е. А. Глазунова, В. М. Лехан, В. В. Рудень, О. П. Максименко, Т. І. Лосіцька, Л. І. Галієнко]. Вінниця : Нова Книга, 2010. 288 с.

2. Економіка охорони здоров'я. Практикум для самостійної роботи / В. Д. Парій, А. В. Жила, Д. Г. Матукова-Ярига, В. В. Таран та ін.; під ред. В. Д. Парія. Київ, 2018. 67 с.

УДК 378.6.147.093.5:616.24-002.5](477.11)(НМУ)

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРІЇ ТА ПУЛЬМОНОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 228 «ПЕДІАТРІЯ»

Петренко В.І., Норейко С.Б., Пікас О.Б., Бондаренко Я.В.,
Сердійчук Я.Я., Холоша О.О., Житченко К.В. (студенти)
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

В теперешній час викладання навчальної дисципліни «Фтизіатрія» у вищих медичних навчальних закладах значною мірою залежить від впровадження в практику охорони здоров'я уніфікованих медичних протоколів і клінічних настанов з діагностики та лікування туберкульозу, принципів доказової медицини. Метою викладачів кафедри фтизіатрії та пульмонології має бути підготовка спеціалістів з високим рівнем теоретичних знань, клінічного мислення та набутих практичних